

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 18.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čelovni račun štev. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: Cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/16 strani
Din 250.—, 1/32 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—

Opozicija rovari in kovari.

Ni še preteklo leto dni, kar so JNS motgocci oznanjali po Sloveniji: »Naša oblast je večna. Ljudje bivše SLS ne bodo nikdar več prišli na krmilo.« In kar so veliki preroki JNS propovedovali kot nezmotljivo resnico, opirajočo se na asistenco diktatorskega režima, to so mali JNS preroki s službeno vdanostjo trosili po okrajih in krajih. Teško je misliti, da so bili kolovodje JNS res tako otročje-naivni, da so to verovali, kar so govorili. Verjetnejše je, da so tako govorili, ker so tako želeli. Želje ljudi gredo lahko v neskončnost. In zato so JNS kolovodje sanjarili o večni vladi.

Kdor je iz lepega snu vržen v trdo dejanost, ni baš najboljše volje ter se le težko znajde v položaj, če se sploh znajde. Jenesarji, Pohorci, Pofovci, jugosloveni-celotniki, nacionalni frontarji ali kakorkoli se imenuje ta pisana družba, ki tvori »nacionalno« opozicijo, se ne more znajti. Zato poskušajo vse, kar morejo, da bi prišli do oblasti, ki so jo zgubili. Največja sreča za državo in ljudstvo je, da so ljudje takih načel in takih vladnih metod zgubili moč in oblast v državi. Za ljudi te vrste pa blagor države in ljudstva kot sodilo ne obstoja, edino sodilo in vodilo jim je korist. Vse iz svete sebičnosti! Opozicija jim je samo v škodo, posest državne oblasti pa največja korist, torej z vsemi sredstvi proti tistim, ki so sedaj na vladi!

Jako značilno je postopanje opozicije v naši ožji domovini. Krivice, ki so bile našem ljudstvu storjene pod prejšnjimi režimi, so v mnogoterem oziru večje ko v drugih banovinah. To velja n. pr., da navedemo samo en slučaj, o komasaciji občin. Združitev občin v Sloveniji se je zgodila brez privolitve ljudstva zgolj po komandi od zgoraj. Sedanja vlada bi rada ustregla željam ljudstva v zadevi, ki se ga neposredno tiče, v vprašanju občin. Zanesljivo je v to svrhu potrebno pooblastilo od parlamenta. Narodna skupščina je od vladi to pooblastilo dala, senat pa, kjer imajo JNS gospodje večino, odvzel. In upravičena zahteva ljudstva? Kaj to JNS brigada! Drug slučaj: Kmet krvavo potrebuje stanovsko javno-pravno zastopstvo. Vlada zahteva pooblastilo, da sme kmetijske zbornice po posameznih banovinah ustanoviti z odlokom bana, ki ravna v sporazumu z vlado. JNS v senatu pa pravi: Kmetijska zbornica se v dravski banovini, kjer bi bila prva ustanovljena, ne sme ustanoviti!

To se ne pravi samo vladi metati polena pod noge, to se pravi s polenom po glavi

našega kmečkega ljudstva. Ko pa so med ljudstvom, mu stiskajo v roko polena, da bi jih metalo proti vladi. V to svrhu izrabljajo sedanjo gospodarsko stisko delovnega ljudstva, zlasti kmečkega stanu. Prvo poleno, ki bi naj padlo po vladi, nosi naslov: Visoki davki. Kdo pa jih je naložil, ako ne JNS režimi? Sedanja vlada je zemljiški davek znižala ter se trudi omiliti davčna bremena, kolikor mogoče. Da še ni dalje mogoče, so temu krivi prejšnji režimi, ki so državne blagajne do dna izpraznili. Kot poleno proti vladi naj bi tudi služila denarna stiska. Dajte denar, da bodo denarni zavodi lahko delovali: tako kriči opozicija na vsa grla! Kdo pa je zakrivil nelikvidnost naših denarnih zavodov? Pred 3 ali 4 leti bi se bilo dalo to zlo v kali zatreti, ako bi takratna vlada priskočila našim zavodom na pomoč s stotino milijonov. Sedaj je stvar mnogo, mnogo težja.

Takšno hujskanje opozicije dokazuje, da ti ljudje nimajo ne sramu ne vesti. Takšni ljudje so zmožni iti še dalje, iti tudi po poti, ki jo zakon prepoveduje. V zadnji številki našega lista smo objavili

okrožnico, ki jo je izdal izvršni generalni odbor nacionalne fronte. V tej okrožnici se pristaši pozivajo, da so v »slučaju potrebe« pripravljene; poziva se zlasti mladina, da naj bo političnim voditeljem na razpolago. Vse delo naj se ne vodi pod firmo JNS, marveč pod firmo nacionalne fronte. To delo bodi tajno in naj se vrši po prejetih navodilih, odnosno po takih, ki se še bodo izdala. Ker se JNS ni posrečilo vreči vlado v narodnem predstavništvu, se je treba poslužiti drugih sredstev, da se vlada zruši.

S krepkimi, kratkimi potezami smo našim čitateljem začrtali podobo opozicije in njenih metod. Kdaj sovražnika pozna, se mu lažje izogne, odnosno spretnejše prestreže njegove udarce ali pa jih krepkejšo zavrne. Najslabše v borbi je nepoznanje sovražnika. Tako nepoznanje onemogočuje in otežkočuje zmago ali pa povzroča, da zmaga nima zaželenih trajnih posledic. JNS sovražnik leži poražen na tleh. S tal dviga svoj strupen jezik v hujskanje proti vladi in svojo zločinsko roko v rovarjenje, ki naj bo tajno, da bi bilo tem učinkovitejše. Naši somišljeniki vedo, kaj jim je storiti proti hudobnemu jeziku in kaj proti zločinski roki.

V NAŠI DRŽAVI.

Ministrski predsednik dr. Milan Stojadinovič se je vrnil 15. aprila z Bleda v Beograd.

Kako je z zadevo radi atentata na dr. Stojadinoviča aretiranih poslancev? — Preiskovalni sodnik pri sodišču za zaščito države Djordje Marinkovič je v poslednjih dneh zaključil zasliševanje nar. poslancev, ki so bili osumljeni soudeležbe pri atentatu v narodni skupščini. Čim bo docela zaključil preiskavo, bo izročil vse zbrano gradivo državnemu tožilstvu pri sodišču za zaščito države v svrhu nadaljnega postopanja.

V DRUGIH DRŽAVAH.

ITALIJA — ANGLIJA — ABESINIJA.

Italija je dosegla na abesinskem bojišču uspehe, o katerih se Angležem niti sanjalo ni in radi katerih so danes vznemirjeni. Italijani so se polastili Tana jezera, iz katerega namaka Modri Nil angleški Sudan in Egipt. Če Italijani stalno obdržijo Tana jezero in zaprejo z jezi Modri Nil, bi bile uničevalno udarjene

gospodarske koristi Anglije v neizmerno rodovitnih pokrajinah ob reki Nil.

Angleži so nahujkali koj ob pričetku sovražnosti proti Italiji s sankcijami na le države ter so jih gospodarsko hudo udarili; sami pa so zalagali Italijane s sirovim oljem, brez katerega bi ne bila Italija dosegla v Abesiniji nobenih pomembnih uspehov. Še danes niso prodrli Angleži v Ženevi pri Društvu narodov s petrolejsko sankcijo, ker je prvotno sploh

Karta Abesinije, na kateri vidimo, kako Italijani prodirajo v smeri Gondar—Tana jezero in iz Makale—Ašangi jezero—Dessije—Addis Abeba.

niso hoteli in zdaj so pa Italijani že opravičili z Abesinci.

Uspehi Italije v Abesiniji gredo Angležem tako na živce, da so porinili v ospredje vprašanje: Ali bi ne kazalo italijanskim ladjam zapreti Sueški prekop, ki je v oblasti Anglije? Če bi bili Angleži zagrozili Italiji s prepovedjo prevoza skozi Sueški prekop koj skraja, do vojne niti prišlo ne bi. Nesporazum med Italijo in Anglijo gleda brezbržno Francija, ki ima dovolj posla s Porenjem, v katerega so nagnali Nemci svoje vojaške sile in preplašili Francoze z odpovedjo lokarnske pogodbe.

Zrtev zavlačevalne politike Angležev in Društva narodov so Abesinci. Pustili so jih na cedilu vsi, ki so jim obljubljali pomoč. Dokler je šlo, je še zadrževal abesinski nož (ker njihove puške so brez streliva, topov in aeroplanov nimajo) Italijane, sedaj so se pa umaknili na severu iz vseh važnih postojank in je zmagovalcem odprta pot v Addis Abebo. Edino upanje, ki je preostalo prebridko razočaranemu abesinskemu negušu, je južna armada pod poveljstvom Vehib paše in rasa Našibu. Ti sedajnim razmeram neodgovarjajoče oboroženi Abesinci bi naj na jugu zaustavili pohod armade generala Graziani, ki je opremljena s tanki, bombnimi letali in z vsemi najmodernejšimi topovi, s strupenimi plini in z groznimi metalci ognja, ki zažge na 50 m vse, kamor pade le samo ena iskra.

Abesinija je danes predana Italiji na milost in nemilost in ji bo Mussolini narokoval mirovne pogoje brez uspešnega sredovanja Društva narodov.

Novi predsednik vlade na Grškem. Poročali smo, da je smrtno zadela kap predsednika grške vlade Demerdzisa. Predsedstvo nove vlade in zunanje ministrstvo je prevzel prejšnji vojni minister Metaxas. V Metaxasovi vladi so ostali na ministrskih mestih člani Demerdziseve vlade.

Turčija posnema Nemčijo. Nemčija se je odpovedala lokarnski pogodbi in je vojaško zasedla Porenje. Koj za Nemčijo je prišla Turška, ki hoče, da se razveljavi dosedaj za njo obvezna lozanska mirovna pogodba, ki se nanaša na morsko ožino Dardanele, ki vodi v Črno morje. — Turška vlada je poslala vsem državam podpisnicam lozanske mirovne pogodbe ter Zvezi narodov obvestilo, v katerem sporoča, da mora zahtevati razveljavljanje lozanske pogodbe glede prepovedi utrjevanja Dardanel. Turčija se pri tem sklicuje na to, da so se razmere od sklenitve lozanske pogodbe popolnoma izpremenile. Lozanski sporazum je podpisala Turčija pod pogojem, da bodo štiri velesile vedno branile Dardanelske morske ožine. Danes pa te enotnosti med velesilami ni več in položaj v Sredozemlju se je popolnoma izpremenil. Edina varnost ožin je danes njih utrditev. Zato Turčija zahteva, da se lozanska pogodba takoj izpremeni.

Lastni pristaši so ga izgnali. Eden največjih krvolokov in zatiralcev katoliške Cerkve in njenih ustanov je bil dolga leta predsednik republike Mehiko Calles. Komunistično oprdeljeni Mehikanci Callesa niso samo prepodili s predsedniškega

prestola, ampak so ga celo izgnali iz države. Te dni je bil Calles v mehikanski prestolnici aretiran. Prisilili so ga, da je stopil v letalo, ki ga je odložilo na tla

Združenih ameriških držav. Tudi Callesovemu sinu, ki je sledil protiverskim stopnjam očeta, je prepovedan prestop mehikanske meje.

Spored Slomščekovih praznikov v Mariboru.

Dne 21. junija 1936.

Od 8¼ do 9¼ pohod mladine na Glavni trg.
Ob 9¼ služba božja: Kratek nagovor prevzvišenega, nato tiha sv. maša, pri kateri poje mladina in moli skupne mašne molitve.
Po končani službi božji skupna molitev za beatifikacijo, nato sprevod mimo Slomščekovega groba na Slomščekov trg, kjer zastopniki mladine izročijo svoje prošnje prevzvišenemu v roke.

Opoldne kosilo.

Ob 14. večernice v vseh cerkvah.

Ob 14¼ spreved mladine, ki je v narodnih nošah, k igri »Sv. apostola«, ki se ta dan izvaja samo za mladino.

Od 21. do 29. junija 1936

razstava vsega, kar nas veže in spominja na Slomščka. Razstava bo v kazinski dvorani.

Dne 27. junija 1936.

Sprejem gostov, zvečer slavnostna razveljavljavna maza Maribora, krezovi na slovenskih vrhovih.

Dne 28. junija 1936.

Ob 8. pontifikalna sv. maša.

Ob 10. stanovska predavanja: Za može: Slomšek, učitelj in vzgled krščanske moštosti. Možje, čuvarji Slomščekovih izročil v slovenskem narodu. — Za žene: Slomšek in slovenska mati. Vzgoja otrok po Slomščekovih naukih. — Za fante: Fant po Slomščekovem srcu. Vera, luč narodne omike. — Za dekleta: Pobožnost in nedolžnost srca, dva bisera slovenskega dekleta. — Dekleta v Slomščekovi šoli. — Za dijaštvo in inteligenco: Slomšek,

svetniški genij slovenskega ljudstva. Večnostno jedro Slomščekovih vzgojnih načel.

Ob 15. igra na prostem »Sv. apostola«.

Ob 18. večernice v stolnici.

Ob 19. zbor slovenskih kolesarjev.

Ob 20. koncert »Maribora«, Sattnerjev oratorij »Vnebovzetje«.

Ob 23. spreved mož in fantov z bakljami v prošnji procesiji, ki gre po mestu in mimo groba Slomščekovega na Slomščekov trg, odn. v stolnico, kjer je polnočnica in skupno sveto obhajilo možkih. Pri polnočnici ima ljubljanski škof dr. Gregor Rožman nagovor, mariborski škof dr. Ivan Jožef Tomažič pa sveto mašo.

Dne 29. junija 1936.

Od 3. zjutraj dalje: svete maše v vseh cerkvah in skupno sv. obhajilo ženstva.

Od 8. do 9¼ zbiranje udeležencev, dohajajočih v skupinah na Glavni trg.

Ob 9¼ prihod prevzvišenih škofov in drugih odličnikov ter nato služba božja. Pridiguje škof dr. Ivan Jožef Tomažič, sv. mašo daruje škof dr. Gregor Rožman.

Po službi božji kratek nagovor, ki ga govori g. dr. Franc Sušnik.

Spreved z Glavnega trga po Strossmajerjevi ulici mimo Slomščekovega groba na Slomščekov trg, kjer zastopniki naroda izročijo prevzvišenemu prošnje.

Ob 14. v vseh cerkvah večernice.

Ob 15. se izvaja oratorij »Vnebovzetje«.

Ob 20. je igra na prostem »Sv. apostola«.

Sv. birna v naši škofiji. (Konec.) V dekaniji Braslovče: 1. v nedeljo 3. maja pri Sv. Martinu ob Paki; 2. v ponedeljek 4. maja pri Sv. Mariji ob Paki; 2. v ponedeljek 4. maja pri Sv. Mariji v Braslovčah; 3. v torek 5. maja pri Sv. Stefanu na Gomilskem; 4. v sredo 6. maja pri Sv. Mihaelu na Vranskem; 5. v četrtek 7. maja pri Sv. Juriju pod Taborom in v soboto 9. maja pri Sv. Pavlu pri Preboldu. V dekaniji Celje: 1. v soboto 16. maja pri Sv. Jakobu v Galiciji; 2. o nedeljo 17. maja pri Sv. Martinu na Teharjih; 3. v torek 2. junija pri Sv. Marjeti na Poizeli; 4. v sredo 3. junija pri Sv. Petru v Sav. dolini; 5. v četrtek 4. junija pri Sv. Nikolaju v Zalcu; 6. v soboto in nedeljo 6. in 7. junija pri Sv. Danielu v Celju in 7. v ponedeljek 8. junija pri Sv. Pankraciju v Grižah. V dekaniji Dolnja Lendava: 1. v četrtek 21. maja pri Sv. Mariji v Turnišču; 2. v soboto 23. maja pri Sv. Jakobu v Dobrovniku; (v nedeljo 24. maja marijanska slovesnost v Martinišču v Murski Soboti); 3. v ponedeljek 25. maja pri Gosp. Vnebohodu v Bogojini; 4. v torek 26. maja pri Sv. Ladislavu v Beltincih; 5. v sredo 27. maja pri Sv. Križu v Crensovcih in 6. v četrtek 28. maja pri Sv. Katarini v Dolnji Lendavi. V dekaniji Šmarje pri Jelšah: 1. v nedeljo 14. junija pri Sv. Mariji v Šmarju pri Jelšah; 2. v ponedeljek 15. junija pri Sv. Vidu pri Grobelnem; 3. v torek 16. junija pri Sv. Martinu na Ponikvi; 4. v sredo 17. ju-

nija pri Sv. Magdalen v Dramljah; 5. v četrtek 18. junija pri Sv. Juriju ob južni žel.; 6. v soboto 20. junija pri Sv. Jerneju v Zibiki in 7. v nedeljo 21. junija pri Sv. Mariji na Sladki gori. V mariborski stolnici bo sv. birna na binkoštno nedeljo in binkoštni ponedeljek dne 31. maja in 1. junija.

Podla sredstva zoper katoliško mladino. V Nemčiji so pred nekaj časa zaprli veliko število voditeljev katoliške mladine. Obdolžili so jih, da so v zvezi s komunisti, da prejema komunistične liste ter knjižice, da tajno rujejo zoper obstoječi red itd. Da bi dokazali te obtožbe, ti niso drugega kot zlobna natolečevanja, so krajevni voditelji Hitlerjeve mladine segli po podlem sredstvu. V hiše voditeljev katoliške mladine so namreč poslali po pošti komunistične časopise in knjižice. Takoj za poštnim selom je stopila v stanovanje katoliških mladinskih voditeljev tajna državna policija, ki je kajpada vse zaprla, češ, da se pri njih nahaja komunistično hujskajoče gradivo. Ker so nekateri narodno-socialistični krajevni voditelji to grdo ravnanje izblebetali ter se z njim ponašali, je širja javnost za to zvedela, in posledica je bila, da so nekaj aretirancev morali izpustiti. Državnega voditelja katoliške mladine prelata g. dr. Wolkerja pa nočejo pustiti na svobodo, marveč ga hočejo obtožiti »veleizdaje«, češ, da je inozemsko časopisje obveščal o preganjanju katoliške mladine v Nemčiji.